

LIETUVOS TINKLINIO FEDERACIJA

LITHUANIAN VOLLEYBALL FEDERATION

Lietuvos Respublikos Seimo
Jaunimo ir sporto reikalų komisijos
Pirmininkui V. Aleknai

Siunčiama elektroniniu paštu

Vilnius,
2021 m. balandžio mėn. 26 d.,
Nr. LTF – 21/04/26-01

DĖL LIETUVOS BIUDŽETO LĖŠŲ PASKIRSTYMO AUKŠTO MEISTRISKUMO SPORTO PROGRAMOMS

Kreipiamės į Jus norėdami informuoti apie situaciją, skirstant Lietuvos biudžeto lėšas aukšto meistriskumo sporto programoms.

Kovo mėnesį Švietimo, mokslo ir sporto ministerija 68-ioms sporto šakų federacijoms ir neįgaliųjų sporto organizacijoms paskirstė 8 mln. eurų aukšto meistriskumo sporto programoms finansuoti. Paskirstymas įvykdytas pagal galiojančią tvarką ir eilinį kartą atskleidė šios galiojančios tvarkos trūkumus ir galimybes sistemos piktnaudžiavimui. Jau ne pirmus metus lėšų paskirstymas aukšto meistriskumo sporto programoms finansuoti akivaizdžiai parodo, jog Švietimo, mokslo ir sporto ministerija negali, neturi resursų ar nesugeba užtikrinti pateiktų sporto federacijų duomenų kontrolės ir duomenų faktinio tikrumo - sistema yra sudėtinga ir reikalauja milžiniškų administracinių resursų sporto federacijų pateiktų duomenų kontrolei ir teisingumui užtikrinti. Tai sudaro sąlygas nesąžiningoms federacijoms piktnaudžiauti siekiant biudžeto pinigų, ko pasekoje Lietuvos biudžeto pinigai yra paskirstomi pažeidžiant teisingumo, skaidrumo principus, kas turėtų sąlygoti atsakingų asmenų atsakomybes.

Savo teiginiams pagrįsti mes, tinklinio, rankinio ir regbio federacijos, patikrinome pateiktus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai į olimpinių žaidinių programą įtrauktų sporto šakų federacijų duomenis. Šioms federacijoms buvo išdalinta 4,44 mln. eurų pagal rezultatų tarptautinėse aukšto meistriskumo sporto varžybose įvertinimą.

Pastebėjome, jog federacijos, siekdamos padidinti gaunamą finansavimo sumą, pateikia realybės neatitinkančius duomenis. Mes pastebėjome reikšmingus neatitikimus, kurie nebuvo patikrinti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos:

- sporto šakos neolimpinė rungtis varžybos pateikiamos kaip olimpinės;
- varžybų divizionų principą taikanti organizavimo sistema pateikiama kaip vykdomi atrankas;
- užimtos vietos rėžiuose (pvz 9-12) nurodoma, kaip užimta aukščiausia vieta (pvz 9), o ne vidurkis;
- nenurodyti informacijos šaltiniai, kuriuose galima būtų patikrinti pateiktus duomenis;
- nurodyti informacijos šaltiniai nepasiekiami;
- rasti atvejai, kai taškų skaičiuoklė neveikia, nes vietoje formulių įvestos reikšmės rankiniu būdu;
- ir kt.

Atkreipiame dėmesį, kad visi šie veiksmai didina pasiekimų vertinimo taškų skaičių ir, atitinkamai, turi reikšmingos įtakos gaunamam finansavimui.

Tokiu būdu lėšų Lietuvos sportui paskirstymas neatitinka numatytų tikslų, nes resursai skirstomi neužtikrinus duomenų kontrolės. Federacijos pateikusių realybės neatitinkančius duomenis gavo didesnę finansavimą kitų federacijų finansavimo sumažėjimo sąskaita.

Nesunku suprasti, jog dabartinės galiojančios sistemos administravimas yra itin sudėtingas ir reikalauja labai didelių resursų ir rankinio darbo. Tai kelia labai didelių abejonių ar duomenų kokybės užtikrinimo prasme dabartinė galiojanti sistema yra pajėgi funkcionuoti taip, kaip buvo tikėtasi.

Be to, norėtume atkreipti dėmesį į dar vieną aspektą. Dabartinė rezultatų vertinimo sistema yra labai palanki mažiau populiarioms sporto šakoms, t.y. tomis sporto šakoms, kurių Europos (toliau - EČ) ir pasaulio čempionatuose (toliau - PČ) dalyvių skaičius yra nedidelis. Tarp tų pačių žaidimų komandinių sporto šakų galima rasti ir tokių, kur EČ dalyvauja iki 10 komandų, o dažniausiai nesiekia 20. Tačiau galiojanti sistema yra vienodai taikoma visoms sporto šakoms, nepriklausant nuo dalyvių skaičiaus EČ ar PČ. Tai reiškia, kad tokių sporto šakų, kurių komandų skaičius dalyvaujant EČ ar PČ yra mažesnis, vertinimas jau automatiškai bus aukštas, nors užimama ir paskutinė ar netoli jos vieta tarp dalyvių. Tai labai aiškiai matosi, nagrinėjant duomenis ir rezultatus, kuriuos federacijos kasmet teikia aukšto meistriskumo programoms.

Pagal dabar galiojančią sistemą turime labai liūdną situaciją, kur sporto šakos, kurių čempionatuose dalyvauja daug šalių, su savo rinktinėmis (pvz., šalės tinklinis, kur vyrų EČ dalyvauja 38 rinktinės) užėmusios 30 vietą iš 38, už dalyvavimą čempionate gauna 0 taškų. Tuo tarpu, kitos komandinės žaidimų sporto šakos rinktinėi dalyvaujant EČ, kuriame yra tik 24

komandos, užėmus 22 vietą, ji yra įvertinama atitinkamai ir gauna tam tikrą balų skaičių, kuris sąlygoja finansavimo gavimą. Nors jeigu pažiūrėtume ir racionaliai vertintume situaciją, ar tokios sporto šakos pasiekimas bendrame kontekste smarkiai skiriasi nuo tinklinio pasiekimo?

Taigi, galima matyti, kad dabartinė sistema sąlygoja labai kuriozišką situaciją vertinant žaidimų sporto šakų pasiekimus, kuomet vienų žaidimų komandinių sporto šakų atstovams užtenka tik nuvykti į čempionatą ir užimti beveik paskutinę vietą ir joms užtikrinamas finansavimas, o kitoms, sunkiai į čempionatus patekusioms ir užėmus panašią poziciją, vien dėl to, kad jų sporto šakoje dalyvauja daugiau šalių ir sistema skiriasi, finansavimas jau nebėra skiriamas. Tikriausiai nereikia minėti, kad aukštas įvertinimas tai lėšos sporto šakai. Todėl sunku nusišypsoti apmaudą, jog vien dėl varžybų sistemų skirtumų vienų sporto šakų finansavimas Lietuvoje nepelnytai tampa gerokai mažesnis nei kolegų, kurių rezultatai iš esmės panašūs. Dar daugiau, žaidimų sporto šakoms taikomi tokie pat kriterijai kaip ir individualioms. Žaidimų sporto šakoms pasiekti reikšmingus rezultatus yra gerai brangiau nei sudėtingiau nei individualioms. Dėl to, būtina atskirti finansavimą individualių ir žaidimų sporto šakoms.

Prašome Jūsų apsvarstyti išdėstytas problemas Jaunimo ir sporto reikalų komisijos posėdyje, kuriame norėtume dalyvauti ir mes, Lietuvos tinklinio, rankinio ir regbio federacijų atstovai. Tikėtumėmės išgirsti Jūsų aiškią poziciją bei veiksmų planą šiuo klausimu.

Pagarbiai,

LIETUVOS TINKLINIO FEDERACIJA

Prezidentas, Darius Čerka

LIETUVOS RANKINIO FEDERACIJA

Prezidentas

Donatas Pasvinskas

LIETUVOS REGBIO FEDERACIJA

Prezidentas,

Jemantas Lukulskis

[Signature]
[parašas]
[Signature]
[parašas]
[Signature]
[parašas]